

On. „Palatul Cultural“ pentru Bibliotecă
Arad

VOLINTA POPORULUI

ZIAR DE PROPAGANDĂ NAȚIONALĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 lei :: Pe jumătate an 50 lei.
Pe trei luni 25 lei.

APARE IN FIECARE DUMINECĂ

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Strada Moise Nicoară Numărul I, etajul I.

Triumful fascismului.

— Alegerile din urmă din Italia și însemnătatea lor. —

Roma, luna Maiu c.

Alegerile din urmă din Italia cari au adus *consacrarea definitivă a fascismului* au respins discuțiunile asupra curentului formidabil care a dat naștere acestei noi doctrine (învățătură) politice. În Italia discuțiile par a fi luat sfârșit, întrucât fascismul ajungând la un grad de organizare care nu mai lasă nici o îndoială, a reușit să câștige încrederea masselor. Contrarii fascismului, adică guvernării de ieri ai Italiei au amuțit rând pe rând; până și Nitti însuși a sfârșit prin a dori o înțelegere cu fasciștii. Multe grupări politice de nuanță naționalistă s'au înregistrat în rândurile puternicei organizații fasciste. Alegerile parlamentare de mai dăunăzi, făcute sub auspiciile unui nou sistem electoral, încuviințat de legea dlui Acerbo, prin chiar puterea acestei legi trebuiau să asigure dlui Mussolini, majoritățile trebuitoare în noul parlament.

In Italia deci fascismul a avut o victorie definitivă, introducând un regim solid care va ține desigur, multă vreme.

Opinia publică italiană, însă de altfel foarte simțitoare este nedumerită în ce privește atacurile ce le îndreptează străinii și în special Francezii contra fascismului. Aceștia fac impresia că nu au înțeles și nu înțeleg nici astăzi fascismul. Se crede anume că fascismul nu este decât manifestarea unui ideal politic local, un fenomen specific italian. E drept că fascismul este un rezultat direct al împrejurărilor create de război și mai ales de scopul de răspândire al bolșevismului. Fascismul a apărut ca o reacțiune viguroasă a elementelor cinstite și neatinse încă de gerimenii descompunerii sociale; o reacțiune îndreptată contra evangheliei dela Moscova; și cu scopul de a trage foloasele victoriei; *as cismul se prezintă prin urmare ca o acțiune a luptătorilor împotriva celor cari nesocoteau până la compromitere rezultatele de pe front.* Italienii cu dragoste de țara lor nu puteau să privească nepăsători cum se împart la țărani medali de ale Sf. Lenini. E adevărat că Fascismul este un produs al unor împrejurări dominante în Italia. El nu are pretenții de universalitate.

Din moment ce însă aceleași împrejurări s'ar naște și aiurea idea fascismului poate să apară și acolo, în mod atât de spontan, ca o urmare firească a unei anumite stări de lucruri, care poate fi pretutindeni una și aceeași. Numai în măsura aceasta fascismul poate să devină o doc-

trină politică cu veleități de universalitate. Țările unde înfloarește abuzul de putere, corupția politică și curente subversive plătite dela Moscova, pe drept cuvânt se pot teme de... invazia fascismului?

Cu mult mai ușor se pot judeca alegerile recente cari au consacrat fascismul într'un mod atât de strălucit. Succesele dlui Mussolini și-le tâlcuiesc cei mai mulți prin prisma vederilor de partid. Un privitor nepărtinitor firește, că va trage cu totul alte învățături.

Alegeri liniștite.

În preajma alegerilor a domnit cea mai mare liniște. Un strein care s'ar fi abătut în acel timp prin Italia ar fi rămas de sigur surprins de liniștea de pe străzi. Aproape nici o manifestație. Fascismul atât de stăpânitor, care își revendică un rol și care a combătut abuzul și l'a distrus, trăia în conștiința poporului. Lupte electorale aproape că nici nu mai existau.

În schimb însă pe toate colțurile de stradă erau răspândite afișe, cari dădeau un tablou de pitoresc rar: orbi de război, preoți împușcați pe altar, vânatoare de oameni, cortegiuri urmând drapele roșii. Și aceste afișe erau răspândite pretutindeni, pe case, pe trăsuri, pe trenuri. Ceea ce este curios e faptul că întreg acest pitoresc de manifeste până la cele mai incendiare nu au dat prilej la nici un fel de violență.

Acest fapt arată de sigur libertatea absolută cea a domnit la alegeri. Când un partid are popularitate nu e nevoie să recurgă la constrângerea voinței alegătorului. Caracteristic este pentru Italia că în ziua alegerilor nimeni nu-și întrerupe lucrul de fiecare zi.

Lista națională a obținut un succes care a depășit și așteptările cele mai optimiste. Succesul se datorește fără îndoială și noiei legi electorale care înlocuiește vechiul sistem al proporționalității — care, după părerea cercurilor fasciste și naționaliste, nu poate să dea un parlament în stare să guverneze; legea electorală nouă trebuia să dea deci guvernului o majoritate mare. Și în adevăr 75 la sută din corpul electoral se pronunță, în deplină libertate, pentru d. Mussolini, iar restul a revenit diferitelor fracțiuni din opoziție. Firește noua lege electorală era mai mult o lege de circumstanță. *Fascismul a obținut un succes neașteptat.*

Triumful strălucit al fascismului e recunoscut chiar și de către personalitățile din afară de orice partide politice, cari

nu se îndoesc să declare, că țara a răspuns la chemarea „ducelui“ (se știe că dlui Mussolini i-s'a conferit titlul de duce).

Lovitura de stat și politica dlui Mussolini a fost deci definitiv încuviințată de poporul italian. Șeful fascismului cu drept cuvânt poate zice astăzi că este stăpân pe întreaga situație din momentul de față. Nu mai încapă nici o îndoială că, dacă s'ar fi ordonat un plebiscit, și dacă nu s'ar fi votat decât pe numele lui Mussolini, rezultatul ar fi fost și mai semnificativ.

Două învățături.

Din alegerile italiene și rezultatul lor putem trage două învățături: *consacrarea fascismului în Italia este un fapt implinit și că guvernul dlui Mussolini va fi un guvern de lungă vreme.* Acest fapt nu mai suferă nici o contradicție și străinătatea n'are decât să se poarte în consecință. Acest adevăr se impune pretutindeni și cu atât mai mult în Franța unde s'au produs oarecari bănueli față de fascismul italian. S'au adus uneori fasciștilor italieni critici aspre din partea Francezilor și aceste critici au atins mult simțul Italienilor, în genere foarte simțitori de criticiile Franței. Nu facem, firește, aluzie la scopurile politice ale Franței și Italiei în Marea Mediterană, scopuri cari de multeori dau ansă la conflicte mari. *Toate statele vor trebui să țină seamă de aceste dispozițiuni ale poporului italian, căci altfel va fi cu neputință de a se cultiva bune și pașnice legături cu Italia dlui Mussolini.*

Deschiderea Parlamentului.

— Telegramă. —

Corpurile legiuitoare au fost redeschise în ziua de 20 Maiu c.

În primele zile după deschiderea Camerei și Senatului vor fi puse la ordinea zilei întărirea alegerilor parțiale; d. ministru al externelor va face un expozeu asupra vizitei Suveranilor în streinătate, iar d. subsecretar de stat Tătărescu va face unele comunicări în legătură cu măsurile pe care guvernul a crezut de cuviință să le ia pentru asigurarea ordinii interne.

În Adunarea deputaților și'n maturul corp vor fi apoi discutate și votate, până la Iulie, următoarele proiecte de legi: Reforma învățământului primar; comercializarea unora din întreprinderile Statului; căderile de apă; legea impreviziunii; pădurile și pășunile comunale; legea minelor; legea băuturilor spirtoase și două noi proiecte pentru reorganizarea armatei. În timpul funcționării parlamentului, profitându-se de prezența în Capitală a deputaților și a senatorilor, din majoritate, se vor întruni, la ministerul internelor: comisiunea pentru întocmirea proiectului reformei administrative, iar la finanțe: comisiunea bugetară.

Prețul unui exemplar 2 Lei.

Lămuriri oficiale pentru dobândirea cetățeniei.

Făcându-și-se întrebări din mai multe părți despre formalitățile ce trebuiesc făcute cu privire la dobândirea cetățeniei române, publicăm mai jos următoarele lămuriri oficiale ce am primit din partea Primăriei orașului Arad:

Publicațiune.

Noi, primarul orașului municipal Arad, hotărând a simplifica și ușura procedura de executare a dispozițiilor regulamentului privitor la constatarea naționalității române — care procedură a fost adusă de noi la cunoștință generală prin publicațiunea noastră din 30 Aprilie 1924 — facem cunoscut tuturor locuitorilor din orașul Arad următoarele:

I. Toți acei locuitori cari în cursul anului 1924 au obținut deja certificate de apartinență dela Consiliul orașului Arad, în cari certificate se cuprinde că respectivul la data de 1 Decembrie 1918 a avut apartinență comunală în orașul Arad sau pe teritoriu român și că pentru cetățenie străină nu a optat (nu a fost repatriat) — vor anexa la cererea lor pentru înscrierea în registrul de cetățenie numai certificatele de apartinență cu textul susamintit. În consecință, posesorii acestora fel de certificate de apartinență sunt scutiți de a anexa la cererea lor buletinele de înscriere la Biroul populației.

II. Toți acei locuitori cari au certificate de apartinență dela Consiliul orașului Arad în textul cărora însă nu se cuprinde că respectivul la data de 1 Decembrie 1918 unde avea apartinență comunală și că pentru cetățenie străină nu a optat (nu a fost repatriat), se vor adresa Consiliului orașului cerând să li-se elibereze duplicat de pe acele certificate de apartinență, în cari să se certifice și împrejurarea, că respectivul la data de 1 Decembrie 1918 unde avea apartinență comunală și că nu a optat pentru cetățenie străină. Obținând aceste duplicate, persoanele interesate, vor fi scutite de a anexa — în afară de aceste duplicate — și alte documente la cererea lor pentru înscriere în registrul de naționalitate.

III. Toți acei locuitori cari nu au certificate de apartinență eliberate de Consiliul orașului Arad, dar din actele ce le posed se poate constata că la data de 1 Decembrie 1918 aveau drept la apartinență în orașul Arad, vor anexa la cererea lor pentru înscriere în registrul de

cetățenie actele prescrise pentru câștigarea apartinenței și anume:

1. Certificatul de naștere, 2. Certificatul de căsătorie, 3. Extrasele de naștere ale copiilor, 4. Certificatul de dare, 5) Certificat dela biroul populației de când locuiesc în Arad, 6. Certificat dela biroul de repatriere că nu au fost repatriati (nu au optat pentru cetățenie străină), 7. Buletinele de înscriere la biroul populației, cu Viza serviciului Siguranței.

În această categorie intră toți acei locuitori cari la data de 30 Noembrie 1914 locuiau în Arad și până la data de 1 Decembrie 1918 au contribuit la sarcinile publice.

IV. Acei locuitori cari au venit la Arad stabilindu-se în localitate după 1 Dec. 1914, locuind aici de atunci contribuind și la sarcinile publice, vor trebui să anexeze la cererea lor pentru înscriere în registrul de cetățenie în afară de actele înscrise în punctul III. și un certificat prin care să se adeverească, cumcă respectivul în momentul venirii și stabilirii lui în Arad în care comună de pe teritoriul României avea apartinență comunală.

V. Acei locuitori cari nu au apartinență dobândită în orașul Arad, însă au apartinență în vre-o comună de pe teritoriul României, vor cere înscrierea în registrul de cetățenie în comuna în care au apartinența sau în comuna în care au fost născuți. Dacă doresc însă a fi înscrși în registrul de cetățenie dela Primăria orașului Arad, vor trebui să ceară mai întâi primirea în legăturile comunale ale orașului, dela Consiliul orașenesc, anexându-și la cerere actele menționate la punctul III. și IV.

Aducând acestea la cunoștință generală atragem din nou atențiunea tuturor asupra consecințelor ireparabile ce vor urma pentru toți aceia cari nu-și vor înainta la timp cererea pentru înscriere în registrul de cetățenie.

Fiecare locuitor cu familie este dator a cere înscrierea în registrul de cetățenie a soției sale și a copiilor săi, deoarece altcum nu devin cetățeni români numai în sensul art. 7 și urm. din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității (cetățeniei) române. Întrucât soția și copiii nu au certificate de apartinență, tatăl sau mama cap de familie, va anexa la cerere în afară de certificatul său de apartinență menționat în punctele anterioare și extrasul de căsătorie dimpreună cu actele de naștere ale copiilor săi, iar întrucât aceștia sunt trecuți de etatea de 18 ani se vor anexa și buletinele mod. N. 2 de înscriere la biroul populației, fiind vizate de serviciul Siguranței.

Accentuăm că aceste acte se pretind numai

„A doua zi după încheierea armistițiului”.

22-23 Nov. 1917.

Poenele — Valea Trotușului.

„Să cânt?! Cum să cânt?

Un marș funebru cel mult ar trebui să cânt. Un imn de mărire pentru morții noștri.

O mie de ani în șir luptat-au strămoșii cu barbarii, dar niciodată pământul nostru sfânt nu a numărat atâtea cruci.

Barbaria unui an în secolul al XX-lea valorează de douăzeci de ori mai mult decât acum zece veacuri.

„Să râd! Cine spune să râd?

Râsul meu ar fi prea roșu, și pământul e împărtășit din belșug cu sângele roșu al fraților noștri.

Conștiința mă oprește.

— Să rădă trădătorii, pe ei nu are cine-i opri!

„Să plâng! De ce?

Morții mei nu au nevoie de plâns.

Ei și-au făcut datoria. Cei bătrâni rămași în țară, duc cu stoicism martiriul tiranului. Nici ei nu plâng.

Plâng copilașii orfani. Atât le-au mai rămas.

— Răd trădătorii și râsul lor e plânsul conștiinței.

Cu capul în palme m'a apucat amurgul, preumblându-mă în lungul bordelului mă găsește miezul nopții, iar aurora cu razele roșii luminează fața-mi palidă de-atâta sbucium.

— Pe atâți în lumea asta-i apucă amurgul și-i găsește aurora în jurul meselor de desfrâu și nelegiuire.

Din cauza trădării, însuși lui Dumnezeu i-a fost răpit sceptrul; diavolul a pus stăpânire pe pământ.

Să nu se uite, însă, că în sufletul unui om poate fi cuprins universul!

Și ce-i pământul față de univers?

„Să tac?

Am tăcut destul. Voi nu auziți cum strigă crucile, ce cu brațele întinse către cer, strigă răsbunarea celor pe care-i străjuesc?

„Voi nu vedeți copilașii celor îngropați la fiecare pas, în fiecare poiană, lângă trunchiul fiecărui copac, sau rămași neîngropați?

„Nu-i auziți cum întreabă:

— Mamă, când vine tata?

Mamă, dacă soarta s'a milostivit cumva, să le lase cel puțin atât.

Îmbrăcați în sdrențe, cu privirile senine, ei întrupează în același timp, nevinovăția atât de

curată, cu cât mai negru este martiriul pe care-l duce.

Voi nu simțiți ce zile amare îndură bătrânul părinte, cu barba albă, cu înfățișarea de apostol în așteptarea fiilor lui pe care-i știe morți, dar pe care totuși îi așteaptă?

De câteori vijelia, umflându-se, svârle în lături ușa casei, vijelia sufletească se oprește o clipă în sufletul bătrânului așteptând intrarea celor mult doriți, ce nu vor intra niciodată, vijelie ce reîncepe apoi cu îndolită furie.

Bătrânul resemnat suferă și tace.

Am tăcut destul. Nelegiuirea a întrecut de mult limitele răbdării.

„Să strig atunci?!

în cazul când soția sau copilul nu posed certificate de apartinență.

Toate svonurile ca d. e. că Ministerul a dispus ca înscirile în registrul de încetățenie să nu se mai facă, sau că se vor admite înscrieri ulterioare, că se va prelungi termenul de înscrieri sau că se vor putea face înscrieri și după termenul expirat la Ministerul de interne sau cel de justiție, sunt răspândite de răuvoitori cari folosindu-se de credulitatea populației, cauzează un mare și ireparabil rău tuturor acelor cari se lasă seduși de asemenea svonuri, lipsite de orice temei. Rugăm deci populațiunea orașului să se conformeze întocmai dispozițiilor comunicate în publicațiunea de față.

Ultimul termen pentru primirea cererilor de înscriere în registrul de cetățenie este ziua de 1 Iulie 1924 orele 2 p. m.

Arad, la 7 Mai 1924.

Șef-primar:
(ss) Dr. Robu.

Noi, primarul orașului Arad, având în vedere că lucrările pentru dobândirea cetățeniei la numite categorii a locuitorilor orașului Arad, permit unele ușurări în ce privește probarea apartinenței:

Având în vedere că dl dr Ștefan Anghel, ajutor de primar, este în situația și în măsura a ușura procedura de constatare a cetățeniei, cunoscând personal o parte mare dintre locuitori, la propunerea dsale îl însărcinăm a forma o comisiune din 2—4 membri, cu a căror concurs este îndreptățit a viza toate cererile locuitorilor din Circ. I. Administrativă a orașului, cari la data de 1 Decembrie 1910 au avut apartinență pe teritorul orașului Arad, cu clauzula că sunt cetățeni ai orașului Arad.

Având în vedere că tot aceste ușurări se pot încuviința și pe teritorul Antistiei comunale Circ. II, în consecință însărcinăm pe dl Andrei Putici, consilier onorar, șeful Antistiei comunale Circ. II, ca să formeze în suburbiul Arad-Gai o comisiune din 2—4 membri, cu a căror concurs să constate cetățenia locuitorilor din Circ. Incendiară dsale, având însă datoria a cere dela fiecare petent cerere în scris și a certifica cererea fiecăruia, dacă întrunește condițiunile prevăzute de Regulament, fără a le cere alte documente.

Toți acei solicitanți a căror situație nu este pe deplin clară, urmează a anexa toate documentele prevăzute în publicațiunea noastră din 7 Mai 1924.

Ascultați!

M'am gândit numai să strig și aerul clocește de atâtea strigăt:

Conștiință!

Din vârful muntelui, schitul prăbușit de obuzele distrugătoare, prin limba clopotului rămas, strigă: Răsbunare!

De după fiecare copac, de sub fiecare cruce gem sufletele sbuciumate a celor morți de gloanțele și obuzele dușmanului, gem, fiindcă până în mormânt au ajuns strigătele celor de-acasă al lui, plânsul copișilor, jalea părinților, jăfuiți, schingiuiți, alungați din casele lor, tremurând sub cerul de plumb, privirea de gheață și cnutul de foc a — Dreptate!

Pădurea ruptă de obuze strigă, dealul sfârțicat mugeste, pe vale râul spumegă și urlă de mânie.

Dar, pe pământ pare că nu este nimeni care să ne audă. Și cum toți din jurul nostru dușmani sau aliați, deopotrivă ne asupresc, nu avem cel puțin un martor, care să cântărească suferințele noastre, nelegiuirile celorlalți.

Malor Băgulescu.

În ceea ce privește constatarea, că respectivii cărora li-s'a vizat cererea, nu au fost repatriați, respective că nu au optat pentru altă cetățenie, vor fi îndrumați să-și prezinte cererea Biroului de repatriere, care după ce va clauzula cererea, o va transpune registraturii speciale.

Arad, la 16 Mai 1924.

Primar: Dr. Robu.

Cererile pentru dobândirea naționalității, se vizează în biroul dlui dr. Ștefan Anghel, ajutor de primar, etajul I, camera Nr. 87 și în urmă sunt a se înainta la biroul de repatriere et. I camera 84.

Totodată rugăm On. public, ca în cererile pentru dobândirea cetățeniei să se scrie și numele și pronumele părinților petentului.

Primar: Dr. Robu.

Propaganda contra alcoolismului. Apelul mitropolitului Pimen către credincioșii bisericii ortodoxe.

Față de primejdia alcoolismului ce amenință populația din Moldova, mitropolia din Iași a intervenit prin glasul mitropolitului Pimen, să aducă la cunoștința credincioșilor bisericii ortodoxe, urmările păgubitoare ale beției.

Preoțimea noastră românească, — spune în apelul publicat de înaltul părinte — care, în trecutul ei istoric și-a câștigat merite netăgăduite, ori de câte ori a fost vorba de apărarea bunelor moravuri, a graiului, a credinței și moșiei străbune, așa e chemată și azi la lupta contra boalelor trupesti și sufletești, ce otrăvesc viața poporului nostru.

„Vă veți folosi de vaza voastră preoțească, mai ales cu prilejul tainei mărturisirei, apoi a vizitelor personale pe la casele enoriașilor, a predicilor din biserici și a tuturor întâmplărilor ce se ivesc în localitate, ca urmări nenorocite ale acestor patimi blestemate”.

Ce măsuri trebuie să ia preoții?

În ce privește măsurile de combatere neîntârziată, înaltul prelat spune că nu îngăduie ca slujitorii bisericii să primească să fie tratați (îmbăți) cu beuturi spirituoase, îmbătătoare de către enoriași, atât cu prilejul serviciilor religioase în familie, ca: botez, nuntă, ziua numelui, pomenire, etc., cât și în alte împrejurări.

Sub nici un cuvânt, slujitorilor bisericii, nu le este permis să bea în cârciumi, nici vin nici orice altfel de beuturi, pentru că este o rușine și se dă pildă rea poporului.

Preoții sunt datori să vestească în biserici pe toți enoriașii, că vor refuza de a mai binecuvânta mesele date la pomeniri pentru cei morți, sau a hramurilor, la care s'ar aduce beuturi spirituoase, căci, mai totdeauna adunările dela aceste oșpețe ploase, se isprăvesc cu batăl și crime.

Activitatea culturală a corului „Armonia” din Arad.

Convorbire cu d. prof. At. Lipovanu.

Dorind să cunoaștem mai bine și în mod mai amănunțit activitatea culturală în viitor a minunatei reuniuni de cântări „Armonia” din Arad, un colaborator al nostru a cerut în această privință lămuriri din partea dlui profesor At. Lipovanu, mult iscusitul conducător al acestei reuniuni. D. profesor Lipovanu a binevoit să ne facă următoarele declarații:

„Suntem puțini, deocamdată”, — îmi spunea dsa, — „dar sper, că mai târziu o să se înscrie mai mulți membrii noi și, având și sprijinul material al societății românești din Arad, care ne va înțelege, vom avea puțința să începem o activitate (lucrare) mai intensă (temeinică). Această activitate nu se va mărgini numai la câteva concerte aranjate în satele din împrejurime și la cântarea răspunsurilor liturgice în catedrala din loc, — lucru care l-am făcut și până acum, — ci nădăjduesc că în decursul anului viitor o să putem pleca într'un turneu

cultural. Cu această ocazie nu vom cerceta numai ținuturile mai apropiate din țară, ci vom străbate chiar până'n Basarabia. Totul atarnă dela felul cum va fi privită și sprijinită Reuniunea”.

„Cu membrii activi puțini și fără sprijinul și încurajarea de lipsă, nu se va putea face, ceea ce poate face d. Kiriac cu 150 persoane. Dar sperăm, că tinerimea amatoară de cântări va înțelege rostul acestei reuniuni și se va înscria ca membri activi, mai ales că le este pusă în perspectivă câte-o frumoasă excursiune, cum ar fi și aceea prin Basarabia, iar societățile românești și particularii mai bine situați își vor înțelege datoria de buni Români și se vor înscria ca membri fondatori și sprijinitori”.

D. Lipovan este destulă garanță că Reuniunea de cântări „Armonia”, având puterile necesare, va răsplăti din belșug sacrificiile făcute de societatea din Arad, și se va nizu ca să devie o fală a acestui oraș.

Dumnezeu să-i ajute!

(V. G.)

Îmbunătățirea vieții slujbașilor activi și pensionari.

— Conferența dlui Col. Bardosi.

În ziua de 15 Mai c. d. Dem. Bardosi, col. inv. de război, a ținut la Palatul Cultural din Arad o interesantă conferință despre „Mijloacele de îmbunătățire a vieții slujbașilor activi și pensionari”.

După o introducere poetică și după un imn de slavă memoriei eroilor cari au sângerat pentru mărirea Patriei, conferențiarul rostește călduroase cuvinte de omagiu către Casa Domnitoare.

Conferențiarul face o simplă dar limpede descriere a stărilor grele din țară, — cari sunt roadele luptelor neîncetate ce se dau încă între diferitele partide politice setoase după putere, vestejind cu dreptate păcatele acelor chemați să-și întindă mâna frățască pentru binele și interesele neamului și a Țării.

Foarte mișcat d. Colonel osândește cu toată asprimea trecerea exploatarei bogățiilor noastre naționale în mâinile streinilor, cu ajutorul și sprijinul Românilor deveniți simbrășii acestora. Dsa cere ajutorul Statului pentru ușurarea soartei grele a slujbașilor și pensionarilor.

Pentru încetarea acestor stări grele de ne-suferit conferențiarul găsește ca foarte necesară (de lipsă) introducerea unor legi draconice și venirea unui bărbat hotărât și care să fie însuflețit de dorința unei neîntârziată hotărâri privitoare la încetarea greutăților grozave ale traiului în țară.

Publicul puțin dar ales a răsplătit cu aplauze interesanta conferință a dlui col. Bardosi.

Avizi

Subsemnatul, cu onoare aduc la cunoștința Onor. clienți și cunoscuți, că fosta mea PRAVĂLIE și ATELIER de CROITORIE din Strada Brancoviciu, le-am mutat în

STRADA I. C. BRĂȚIANU N. RUL 13.
(Ois à vis de Poșta mare.)

Rog deci și de acum înainte tot sprijinul Onor. clientele și a on. public. Am un bogat asortiment de materiale excelente, stoffe foarte fine și cu prețuri moderate.

Incunoștiințez totodată pe elevii liceului „Moise Nicoară”, precum și pe elevii celorlalte școli, că uniforme și capele se confecționează și mai departe tot la mine.

Cu deosebită stimă:

GHEORGHE MARIȚIA, CROITOR.

Știri de tot felul.

3/15 Maiu la Blaj. În anul acesta ziua de 3/15 Maiu, — ca aducere aminte de adunarea de pe „Câmpia Libertății” dela Blaj (1848), unde 40 mii de Români au proclamat dreptul la viață liberă și națională a poporului românesc din Ardeal și Banat, — a fost sărbătorită cu deosebită strălucire în istoricul orașel Blaj. Au fost reprezentate peste 60 de școli prin elevii și profesorii lor și mulți oaspeți din toate părțile țării.

Guvernul a fost reprezentat prin dl. Lepădatu, ministru cultelor.

Reprezentanții partidelor politice din țară în mare parte au strălucit prin absență (lipsă) dela această serbare națională. De altfel, nu ne miră acest fapt, întru cât politicienii cari rod ciolanele diferitelor instituțiuni bancare ovreești au ținut să nu-și supere stăpânii, prin rostirea de vorbiri în cari, în orice caz, ei ar fi trebuit să pomenească de jertfele mari pe cari înaintașii noștri le-au adus pentru înălțarea neamului românesc și scoaterea lui din ghiarele și robia străină.

În ziua întâi, după slujba dumnezească mitropolitul Blajului Exc. Sa dr. Suciu a rostit o înălțătoare cuvântare, apoi au avut loc frumoase serbări la „Piatra Libertății.” După ce s'a făcut un pios pelerinaj la mormintele eroilor și marilor morți ai neamului, a avut loc un interesant conduct etnografic. După masă întrecerea elevilor în diferite jocuri și gimnastică, împărțirea premiilor, iar seara concert și petrecere. *Coresp.*

Primul turneu oficial al Teatrului Național din Ardeal, înființat înainte cu 5 ani în Cluj și care își continuă regulat activitatea sub conducerea dlui Z. Bărsan, în ziua de 14 și 15 Mai a. c., s'a oprit și în orașul nostru unde a dat reprezentații foarte strălucite.

În seara primă s'a jucat: „Trandafirii roșii,” poem dramatic a dlui Z. Bărsan, iar în a doua seară comediile „Morcovel” de Jules Renard și „Vicleniile lui Scapin” de Molière.

— După cum suntem informați în anul trecut a voit un consorțiu român să edifice un cinematograf de vară pe malul Mureșului, dar nu știm din ce motive a fost respinsă cererea lui. Anul acesta — lucru curios — un consorțiu străin a primit dreptul să edifice și deschidă cinematograful respins anul trecut și cerut de consorțiul român. Care-i cauza? Vor fi fost anul trecut în consorțiu și persoane antipatice? Cui? Vor fi avut cei din consorțiul străin mai multe parale? Pentru cine? Ne doare!

Expoziția de pictură și de vase românești a dnei *Leliția Al. Stamatiad* a stârnit — cum era de prevăzut — admirația vizitatorilor, cari au reținut un mare număr din minunatele lucrări ale mult prețuitei noastre artistă. Această expoziție din Palatul Cultural, care se închide la 26 Mai c., merită întreaga noastră atenție. Publicul românesc este îndemnat să cinstească și să încurajeze străduințele admirabile ale dnei *Leliția Al. Stamatiad*, care ne face o deosebită mândrie.

Rectificare. Referitor la știrea apărută în Nr. 19 al ziarului nostru că oaspeții intelectuali din jur veniți la Arad cu ocazia concertului aranjat de corul „Carmen” au fost expuși la neplăceri din partea direcțiunii C. F. Arad-Podgoria prin dl. Grünzweig (care este un bun creștin și un jidan) trebuie să o mărturisim că informațiile au fost greșite iar cauza neplăcerilor obvenite nu a fost nici direcțiunea C. F. A. P. nici dl. Grünzweig.

— **Sâmbătă în 24 Maiu va fi maiorul tuturor școalelor noastre din Arad.**

Căsătorie. Dșoara Valeria Sârboane (Iladia) și dl. prof. Const. Tismăniariu (Oravița) anunță că și-au serbat căsătoria religioasă în ziua de 11 Maiu c. Sincerile noastre felicitări.

Cenzurat: Prefectura județului.

— Se aduce la cunoștință amatorilor ce doresc a executa parcursul de turism: București-Slănic-Dorna-Cluj-Deva-Caransebeș-Băile-Herculane-Craiova București, între zilele de 2 și 9 Iunie a. c. că închiderea listelor concurenților se va face în ziua de 24 Mai a. c. st. n. Ceice doresc a lua parte la acest concurs de turism să se adreseze direct „Automobil Clubului Regal Român” din București. Se aduce la cunoștință generală că se vor decerne cu această ocazie trei premii, resp. de Lei 100.000, 20.000 și 20.000. Observăm că la acest concurs turism va lua parte activă și A. Sa Regală Moștenitorul de tron. Timișoara, la 14 Mai 1924. *Dr. Georgevici* primar.

Întâlnire colegială. Rog pe toți acei colegi de școală, cari și-au făcut împreună cu mine baccalaureatul la școala comercială superioară de stat din Lipova, în anul 1914, să-mi comunice, în vederea aniversării de 10 ani, adresa precisă, ca la caz de nevoie să putem ține, în vederea acestei aniversări, o eventuală consfătuire. Alexandru Cradigaci, „Agronomul” S. A. de Asigurări Generale, Direcțiunea Arad, Str. Cloșca Nr. 15.

Expulzări. Fasciștii Iosif Cherlia din com. Dubos (Banat) și Romul Silvesc din com. Crivobara (Banat) sunt expulzați din F. N. R., conform art. 34 al. 1 din Statute.

POȘTA REDACȚIEI.

Manuscrisele scrise cu ceruza nu se publică.

Unul minșan. — Pentru înlăturarea oricăror bănueli neîntemeiate ținem să lămurim că în afacerea rușinoasă cu arama e vorba de *Adrian Demșoreanu* iar nu de alți Demșoreni.

Redactor responsabil: **CONSTANTIN SAVU**

Nr. 163/1924.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință amatorilor, că în ziua de 6 Iunie 1924 orele 10 se va ține o nouă licitație publică cu oferte închise în condițiunile art. 72 și următoarele din legea contabilității publice, în localul Prefecturii județului Arad, și a Primăriilor comunelor respective, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție de școli în următoarele comune rurale din județul Arad: Revetiș, Susani, Almăș, Dieci, Bonțesti, (plasa Șebiș), Chier, Arăneag, Camna, Târnova, (plasa Târnova), Bărzava, Roșia, Lupeș, Cuiăș Seliște, (plasa Radna), Aldești, Bârșă, (plasa Ineu), Nădlac, Covăsinți, Hălmăgel, Leștioara, Bodești, Măgulicea, Groși, (plasa Șebiș), Ciuci (plasa Hălmăgiu) și Otlaca (plasa Chișineu). Devizul și condițiunile se pot vedea în orele oficiale la Serviciul de Poduri și Șosele din Arad și la Primăriile comunelor respective. Concurenții vor depune o garanție de 5 la sută a sumei arătate în deviz. Arad, la 19 Maiu 1924. *Prefectura județului Arad.*

R O M A N I

Folosiți-vă de: medicii, inginerii, avocații, negustorii, meseriașii și industriașii români.

Dați banul vostru, numai la Românii străinii creștini, ferindu-vă de a-l da jidanilor.

Aceasta trebuie să fie azi cuvântul d'ordine al nostru, spre a ne putea scăpa de ei. Cine face astfel, dovedește că-și iubește Țara și Neamul.

CONVOCARE

„Agronomul” Societate Anonimă de Asigurări Generale, ține la sediul Societății din Arad str. Cloșca No. 15. în ziua de 31 Mai 1924, orele 10 a. m.

a II-a Adunare Generală Ordinară

la care invită pe acționarii săi cu toată stima.

ORDINEA DE ZI:

1. Cuvânt de deschidere al președintelui
2. Designarea conducătorului și a verificatorilor lui
3. Verificarea socotelilor anului al doilea de gestiune, stabilirea bilanțului, precum și dispunerea asupra beneficiului net.
4. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori cu privire la anul de gestiune 1923.
5. Modificarea § 39 din statute
6. Propunerea Consiliului de Administrație referitoare la urcarea capitalului statutar, la suma de Lei 8.000.000.
7. Complectarea numărului membrilor Consiliului de Administrație.
8. Stabilirea onorariului Comitetului de Cenzori pe anul de gestiune 1923.
9. Propuneri.

„**AGRONOMUL**”
Societate Anonimă de Asigurări Generale
Direcțiunea

Acei Domni Acționari cari doresc să participe la această Adunare Generală, sunt rugați a depune titlurile lor provizorii, cu 3 zile, înainte de data fixată pentru Adunarea Generală, fie Direcțiunea Generală a Societății, fie la una din reprezentantele ei din țară, în sfârșit la Casa de Păstrare a județului Arad S. A. din Arad.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad. — 94